

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 9 grudnia 2024 r.

Poz. 6083

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-1.4131.382.2024.K WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 3 grudnia 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, poz. 1572)

stwierdzam nieważność

- § 3 ust. 3 w zakresie wyrazów: „*oraz ponoszenia odpowiedzialności za szkodę powstałą w wyniku jego kradzieży, zniszczenia lub uszkodzenia z winy innych użytkowników, osób trzecich bądź działania siły wyższej*”,
- § 7 ust. 4 i 5

uchwały Nr VII/105/24 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 30 października 2024 r. . w sprawie regulaminu korzystania z naziemnego parkingu dla autobusów i samochodów osobowych zlokalizowanego przy ul. Kamiennej w Kołobrzegu.

Uzasadnienie

W dniu 30 października 2024 r. Rada Miasta Kołobrzeg podjęła uchwałę Nr VII/105/2024 w sprawie regulaminu korzystania z naziemnego parkingu dla autobusów i samochodów osobowych zlokalizowanego przy ul. Kamiennej w Kołobrzegu. Akt ten wpłynął do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w dniu 8 listopada 2024 r.

Materialnoprawną podstawę podjęcia ww. aktu stanowi m.in. art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym, w myśl którego *na podstawie niniejszej ustawy organy gminy mogą wydawać akty prawa miejscowego w zakresie zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej*.

Przedmiotowa uchwała została zatem podjęta zgodnie z przysługującą radzie gminy kompetencją ustawową. W świetle art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej¹⁾ *organy samorządu terytorialnego wydają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie*. Oznacza to, że do wydania aktu prawa miejscowego wymagane jest zawarte w ustawie odrębne upoważnienie konkretnego organu do uregulowania w określonej formie danego zakresu spraw. Jednocześnie konstytucyjna zasada praworządności wyrażona w art. 7 Konstytucji RP wymaga, żeby materia regulowana wydanym aktem normatywnym wynikała z upoważnienia ustawowego i mieściła się w granicach prawa. Znajduje to potwierdzenie w przepisach ustawy o samorządzie gminnym, a zwłaszcza w art. 40 ust. 1 tej ustawy, zgodnie z którym *gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy na podstawie upoważnień ustawowych*.

Należy zatem wyraźnie podkreślić, iż wszelkie uchwały podejmowane przez radę gminy muszą nie tylko mieć umocowanie w obowiązujących przepisach prawa, ale też zapisy zawarte w uchwałach nie mogą przepisów tych naruszać. Ustawodawca, formułując określoną delegację do wydania aktu wykonawczego, przekazuje upoważnienie do uregulowania wyłącznie kwestii nieobjętych dotąd żadną normą o charakterze

¹⁾ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. 1997 r. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)

powszechnie obowiązującym w celu ukształtowania stanu prawnego uwzględniającego m.in. specyfikę, możliwości i potrzeby środowiska, do którego właściwy akt wykonawczy jest skierowany. Z istoty aktu prawa miejscowego wynika zatem niedopuszczalność takiego działania organu realizującego delegację ustawową, które polega na wykraczaniu poza zakres przekazanego upoważnienia oraz powtarzaniu bądź modyfikacji wiążących go norm o charakterze powszechnie obowiązującym.

W kwestionowanych przepisach uchwały Nr VII/105/24 Rada Miasta Kołobrzeg postanowiła, że:

- *Korzystanie z parkingu nie powoduje powstania po stronie administratora parkingu zobowiązania do pilnowania pojazdu, jego wyposażenia i pozostawionego w nim mienia oraz ponoszenia odpowiedzialności za szkodę powstałą w wyniku jego kradzieży, zniszczenia lub uszkodzenia z winy innych użytkowników, osób trzecich bądź działania siły wyższej (§ 3 ust. 3),*
- *Użytkownik parkingu odpowiada za wszelkie szkody wyrządzone właścicielowi oraz administratorowi parkingu oraz osobom trzecim na terenie parkingu (§ 7 ust. 4),*
- *Właściciel parkingu oraz administrator parkingu nie ponosi odpowiedzialności za ewentualne szkody poniesione przez użytkownika parkingu powstałe w czasie korzystania z parkingu i nie ponosi odpowiedzialności za pozostawiony na parkingu pojazd, jego wyposażenie ani inne rzeczy pozostawione w pojeździe (§ 7 ust. 5).*

W ocenie organu nadzoru § 3 ust. 3 przedmiotowej uchwały w zakresie wyrazów: „*oraz ponoszenia odpowiedzialności za szkodę powstałą w wyniku jego kradzieży, zniszczenia lub uszkodzenia z winy innych użytkowników, osób trzecich bądź działania siły wyższej*” oraz § 7 ust. 4 i 5 zostały podjęte z przekroczeniem upoważnienia ustawowego wyrażonego w art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym.

Rada na podstawie normy kompetencyjnej zawartej w tym przepisie zobowiązana była do uregulowania zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej. Użyte w ww. artykule pojęcie „zasady i tryb korzystania” zawiera w sobie kompetencję organu stanowiącego gminy do formułowania w stosunku do terenów i urządzeń użyteczności publicznej norm i zasad prawidłowego postępowania. Kwestionowanego zapisu nie można zaliczyć zatem do żadnej z norm prawidłowego postępowania – do zasad bądź trybu korzystania z parkingu wielopoziomowego zlokalizowanego przy ul. Kamiennej w Kołobrzegu. Zaznaczyć trzeba, iż również żaden inny przepis ustawy nie upoważnił organu stanowiącego gminy do regulowania tej materii w uchwale ustalającej zasady korzystania z obiektów użyteczności publicznej będących własnością Gminy Miasto Kołobrzeg.

Dodatkowo zauważyć należy, że zakwestionowane przepisy regulaminu nawiązują do problematyki odpowiedzialności odszkodowawczej, uregulowanej w Kodeksie cywilnym²⁾. W ocenie organu nadzoru, normatywnie zbędne jest powtarzanie w akcie prawa miejscowego norm funkcjonujących w ramach obowiązujących już regulacji ustawowych. Ponadto, cytowane przepisy regulaminu nie uwzględniają rozwiązań przyjętych w ustawie Kodeks cywilny, w szczególności zasady swobody umów w ujęciu art. 353¹⁾, zasady miarkowania wysokości odszkodowania (art. 440) oraz odpowiedzialności przewidzianej normą art. 434. Nie można także pominąć okoliczności, że o odpowiedzialności odszkodowawczej – w każdym przypadku wyrządzenia szkody – będzie ostatecznie rozstrzygał sąd powszechny, zarówno z punktu widzenia podmiotowego (kto ponosi odpowiedzialność), jak i w aspekcie przedmiotowym (na jakich zasadach i w jakiej wysokości). Dlatego też bezwarunkowe nakładanie, w normie rangi regulaminowej, odpowiedzialności na osoby korzystające z parkingu dla autobusów i samochodów osobowych zlokalizowanego przy ul. Kamiennej w Kołobrzegu, bądź też wykluczenie odpowiedzialności za szkody po stronie Gminy Miasto Kołobrzeg może wręcz prowadzić do sprzeczności przepisów uchwały z wyżej usytuowanymi w hierarchii źródeł prawa przepisami ustawy Kodeks cywilny, co bezspornie stanowi istotne naruszenie obowiązującego prawa (por. wyrok WSA w Poznaniu z dnia 29 czerwca 2022 r., sygn. akt I SA/Po 885/21).

Mając powyższe na uwadze, uznać należy, iż stwierdzenie nieważności uchwały Nr VII/105/24 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 30 października 2024 r. w sprawie regulaminu korzystania z naziemnego parkingu dla autobusów i samochodów osobowych zlokalizowanego przy ul. Kamiennej w Kołobrzegu, we wskazanym na wstępie zakresie, jest konieczne i w pełni uzasadnione.

²⁾ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2024 r., poz. 1061 z późn. zm.).

Na rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego, w terminie 30 dni od dnia doręczenia przedmiotowego rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Zachodniopomorskiego

Bartosz Brożyński
I Wicewojewoda Zachodniopomorski